

قانون به زبان ساده با ویرایش جدید

نویسنده:
عماد پور عبدلی دهنده

با همکاری:

معاونت سیاسی، امنیتی و اجتماع

اداره کل امور اجتماعی و فرهنگی

استانداری گیلان

مرکز کمک رسانی بشر دوستانه پویندگان صلح گیل

سرشناسه: پور عبدلی دهنده؛ غفور، 1338
 عنوان قرارداد: ایران، قوانین و احکام
 عنوان و نام پدیدآور: قانون کار به زبان ساده / نویسنده غفور پور عبدلی دهنده
 مشخصات نشر: رشت: بازرگان، 1394.
 مشخصات ظاهری: 90 ص.
 شابک: 978-600-8047-01-8
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: کار - قوانین و مقررات - ایران
 ده بندی کنگره: 1394 2 ق 9 پ / KMH 270
 ردیف دیویی: 344 / 5501
 شماره کتاب شناسی ملی: 4053530

انتشارات بازرگان

صندوق پستی 34-41635

رشت، خیابان سعدی، کوچه پورنقاشیان، پست سوم، ک 88، تلفن: 33243634

نام کتاب: قانون به زبان ساده / ویرایش: حدید

مؤلف: غفور پور عبدلی دهنده

ناشر: انتشارات بازرگان

چاپ اول: 1395 - تیراژ: 10000 نسخه

حروفچینی و صفحه آرایی: هنر و اندیشه

شابک: 978-600-8047-01-8

اجرا و مرکز بخش: کانون آگهی تبلیغاتی معین

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.

پیشتاز

با توجه به لزوم آموزش و توانمندسازی شهروندان در حوزه های مختلف تقویت مشارکت اجتماعی و ترویج رعایت حقوق شهروندی و با توجه به رویکرد حمایتی دولت تدبیر و امید نسبت به سازمانهای مردم نهاد و نقش موثری که تشکلهای اجتماعی در آگاهسازی و برانگیختن جامعه در جهت افزایش مشارکت اجتماعی و قانون گرایی دارند بر آن شدیم از این ظرفیت برای آموزش حائز کار به زبانی ساده و گویا با توجه به اینکه یکی از مسیرهای رسیدن به فرهنگ حقوق شهروندی آشنایی با قوانین رایج در جامعه است بهره بگیریم.

حقوق شهروندی بخشی از حقوق و

تکالیف متقابل شهروند و حاکمیت را شامل می شود و اطلاع رسانی نسبت به موضوعات متنوع حقوق شهروندی سهم بسزایی در رعایت حقوق متقابل و تضمین آن برای شهروندان دارد که بر این اساس آموزش - بازآموزی این مفاهیم، شهروندان را به شهروندی آگاه، پویا - مسئولیت پذیر و خلاق تبدیل خواهد کرد که بتواند مسئولیت سگن آینده را بر دوش بکشد.

مقدمه

کارگر، به معنای فردی که توان جسمی یا ذهنی خود را در اختیار دیگری می‌گذارد تا در برابر آن ما به ازایی اغلب متفاوت از محصول مستقیم کار خود دریافت کند، مفهومی است که شاید قدمتش به آغاز تقسیم کار و وظایف در جوامع بشری بازگردد. از این رو کارگر مفهوم می‌است مرتبط و متصل با جوامع بشری و دنیای کنونی جامعه‌ی پیشرفت‌های علمی در عرصه‌ی تولید و به کارگیری دستگاه‌های الکترونیکی برای ارائه خدمات، همچنان نیازمند اندیشه و نیروی کارگران است.

طراحی و احداث سدهای بزرگ، تاسیس راه‌ها، ساخت و تولید و عرضه‌ی خودروها، کشتی‌ها و هواپیماها و همچنین تولید و ارائه محصولات غذایی و هزاران نیازمندی‌های دیگر در گرو نیروی کار کارگران و اندیشه‌ی مهندسان خلاق و تلاشگر است. به همین خاطر توجه به سلامت، بود معیشت، و تامین اجتماعی کارگران در برابر حوادث غیرمترقبه ناگوار باید مورد حمایت عموم باشد.

قانون کار مصوب سال ۱۳۶۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، به زوایای مختلف نیازهای اساسی کارگران پرداخته و به عنوان مرجع اصلی حمایت از کارگران، کوشیده از حقوق آن‌ها را در برابر کاسی‌های اقتصادی قرارداد کار، حفاظت و حمایت کند. در این نوشتار قصد داریم حقوقی را که در قانون مذکور برای کارگران پیش‌بینی شده، با بیانی ساده بازگو و تشریح کنیم. آشنایی کارگران با حقوقی که از تنظیم قرارداد و حقوق و تعهدات مندرج در آن، تا گام‌های بهداشت کار و ایمنی در مقابل حوادث، رابطه‌ی کارگر و کارفرما، اطلاع از میزان حق السعی و مزایای شغلی، استفاده

از مرخصی‌های استحقاقی و استعلاجی و غیره، و همچنین آشنایی با مراجع حل اختلاف قرارداد کار از جمله مواردی است که در این دفتر به آن پرداخته شده است.

از همه‌ی کسانی که در تهیه و تدوین این نوشتار همکاری کرده‌اند، از جمله از مرکز کمک‌رسانی بشر دوست، «بندکان صلح گیل» و مساعدت معاونت سیاسی، امنیتی، اجتماعی استانداری گیلان و اداره کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری، که پلان نیز سپاسگزارم. باشد که در جهت تنویر و آشنایی کارگران با حقوق حقه‌ی خویش موثر و نتیجه‌بخش باشد.

فهرست مطالب

۱۳	 من کارگرم؟
۱۴	 کارفرما کیست؟
۱۴	 من تحت پوشش قانون کار هستم؟
۱۵	 موارد استثناء از قانون کار
۱۸	 قرارداد کار چیست؟
۱۸	 قرارداد موقت یا سعه‌ای؟
۱۹	 قرارداد کار باید چه چیزهایی را مشخص کند؟
۲۰	 کارآموز به چه کسی گفته می‌شود؟
۲۱	 کارآموز چه تعهدی در برابر کارفرما دارد؟
۲۲	 کارآموز نوجوان (زیر ۱۸ سال)
۲۳	 «کارگر نوجوان» کیست؟
۲۵	 کارگر پاره‌وقت
۲۵	 شغل دوم: «کارگر»
۲۶	 تغییر کارفرما و آثار آن
۲۷	 تفاوت «حق السعی» با «مزد»

۳۲	تبعیت از قانون کار
۳۴	نحوه شکایت
۳۴	تهیه و تنظیم فرم دادخواست
۳۶	قرارداد کار و قرارداد پیمان کاری (مقاطعہ کاری)
۳۷	چگونگی تشخیص قرارداد کار از مطاقعه کاری
۴۲	حق تقدم در استخدام
	سبب کارگران آماده به خدمت وظیفه پس از پایان خدمت
۴۳	وضعیت شغلی زنان کارگر که از مرخصی زایمان استفاده می کنند
۴۴	ممنوعیت تبعیض در استخدام
۴۵	ممنوعیت به کارگیری موارد خاص کارگری
۴۶	شرایط لازم برای انعقاد قرارداد کار
۴۷	قانونی بودن قرارداد
۴۸	معین بودن موضوع قرارداد
۴۹	قرارداد کتبی یا شفاهی
۵۰	دوره آزمایشی

قانون کار به زبان ساده - با ویرایش جدید / ۱۱

- آسیب‌های روانی و اجتماعی ناشی از نبود امنیت شغلی ۵۴
- آثار امنیت شغلی در روحیه کارگران و بهره‌وری کار ۵۵
- انواع شغلی و مزایای آن برای کارگر، کارفرما و جامعه ۵۶
- تربیت کارگر به عنوان ملاک روابط کار ۵۸
- تعیین قرارداد کار ۵۸
- شرایط تعلیق قرارداد کار ۶۲
- آثار تعلیق ۶۲
- وضع مزد در مدت تعلیق ۶۲
- مرخصی استعلاجی و مرخصی زایمان ۶۴
- آیا مدت تعلیق جزء سابقه خدمت کارگر به حساب می‌آید؟ ۶۴
- پایان رابطه کارگر و کارفرمایی ۶۷
- الف) فوت کارگر ۶۷
- ب- بازنشستگی کارگر ۶۹
- ج- از کارافتادگی کلی کارگر ۷۰

- د- انقضای مدت در قراردادهای کار با مدت موقت
و عدم تجدید صریح یا ضمنی آن ۷۰
- ه- استعفای کارگر و تشریفات آن ۷۲
- اخراج و موارد آن در قانون کار ۷۳
- اخراج موجه ۷۴
- اخراج ناموجه ۷۶
- تشریفات اخراج ۷۷
- پرداخت حق سنوات ۷۸
- تعطیل قراردادی کار در مدت رسیدگی به اختلاف ۷۹
- اخراج ناموجه یا حیرموجه ۸۰
- نظر کارگر در خصوص بازگشت به کار ۸۱
- ترک کار توسط کارگر ۸۲
- پایان رابطه‌ی قراردادی به دلیل کاهش توانایی‌های
جسمی و فکری ۸۳
- تعطیل قرارداد کار ۸۵
- حمایت قانونی کارگر در زمان تعطیل ۸۶
- تعطیل و تأثیر آن در حقوق و مزایا و سوابق کاری
کارگر ۸۸